

صراط حق

تأثیر اجتماع، فرع بر اختیار انسان

دکتر وحید باقرپور کاشانی

تأثیر اجتماع، فرع بر اختیار انسان

طبیعتاً اجتماع دارد به یک سمتی پیش می‌رود که ما می‌بینیم خانم دکترها، کسانی که هنرپیشه هستند، کسانی که جایگاه اجتماعی دارند، کسانی که محبوبیت دارند، این‌ها می‌بینیم که کم به کم مثل قدیم این طوری نیست که پایبند به دین باشند!

مخصوصاً در بحث حجاب دیگه دارند یک به یک علنی شال‌های خودشان را برمی‌دارند و افتخار می‌کنند! می‌گویند ما داریم افتخار می‌کنیم! و حتی هویت یک زن این طوری هست که بخواهد آزاد باشد بخواهد تشخص پیدا بکند، باید این حجاب را کنار بگذارد، و این نوع محدودیت در حقیقت برای زن ضعف هست!

این چیزی هست که می‌بینیم فراوان انجام می‌گیرد. اینکه اثراتی که اجتماع دارد سر جای خودش محفوظ است، یعنی در این زمینه بحثی نیست.

اما آیا اجتماع خراب هست یا خودمان؟ نکته این جا این است که اجتماع مقتضی هست. یعنی بله اجتماع تأثیر را می‌گذارد اما در نهایت خود ماییم که تصمیم می‌گیریم چه جوری عمل بکنیم!

تأثیر اجتماع، فرع بر اختیار انسان

یعنی آن علتی که من می‌خواهم اصلاً بی‌حجاب بشوم، می‌خواهم باحجاب بشوم، می‌خواهم حجابم کم بشود، آن کسی که تصمیم می‌گیرد من هستم!

منتها شرایط مختلف را می‌بینم، جایگاه‌های مختلف را می‌بینم، تأثیرات مختلف را می‌بینم، اما آن کسی که آخر تصمیم می‌گیرد خود من هستم، و من این کار را انجام می‌دهم!

پس اجتماع نمی‌تواند صددرصد تأثیر بگذارد! اجتماع می‌تواند جهات مختلف را پوشش بدهد، اما آن کسی که تصمیم می‌گیرد که باحجاب باشد، بی‌حجاب باشد، کم‌حجاب باشد، نماز بخواند، نماز نخواند، یا هر تصمیم دیگر، نهایتاً خود من هستم! خود من هستم که چنین تصمیمی می‌گیرم، چون انسان یک موجود مختار هست! و اساساً همان دین و اعتقاد هم خود طرف انتخاب می‌کند!

گاهی اوقات مثلاً فرض بکنید که در مورد وجود خدا، من الان می‌خواهم دیگر وجود خدا را قبول نکنم من تصمیم می‌گیرم از حالا آتئیست شوم! حالا من که آتئیست بودم تصمیم می‌گیرم الآن خدا را قبول بکنم! من الآن تصمیم می‌گیرم دین را قبول بکنم!

تأثیر اجتماع، فرع بر اختیار انسان

حتی ایمان هم که در نظر می‌گیریم این با اختیار انسان هست! باید بپذیرد! من باید بپذیرم که خدا را قبول بکنم، حالا چه دلیل داشته باشم چه نداشته باشم. دین را بپذیرم چه دلیل داشته باشم چه دلیل نداشته باشم!

اطرافیان، مقتضی هست علت نیست، علت خود من هستم!